



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 328/2025
18.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 4) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Арсенија Катанића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду К-63/2020 од 01.11.2024. године и КВ 2395/24 од 09.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 18.03.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Арсенија Катанића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду К-63/2020 од 01.11.2024. године и КВ 2395/24 од 09.12.2024. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Саду К-63/2020 од 01.11.2024. године одбијен је захтев браниоца окривљене АА - адвоката Арсенија Катанића од 09.02.2024. године за накнаду трошкова кривичног поступка и то исплату награде и нужних издатака у износу од 103.500,00 динара у предмету тог суда К 63/2020, као неоснован.

Решењем Основног суда у Новом Саду КВ 2395/24 од 09.12.2024. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА изјављена против решења Основног суда у Новом Саду К-63/2020 од 01.11.2024. године.

Против наведених правноснажних решења о трошковима кривичног поступка захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене АА - адвокат Арсеније Катанић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и да „врати предмет на поновно одлучивање Основном суду у Новом Саду или да усвоји захтев за заштиту законитости, побијана решења преиначи и донесе одлуку о трошковима кривичног поступка према захтеву за накнаду трошкова од 02.09.2024. године, као и да браниоцу

призна трошкове за састав захтева за заштиту законитости у износу од 54.000,00 динара по приложеном трошковнику“.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу кога није обавестио о седници већа, као ни браниоца окривљене, налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је на основу члана 490. ЗКП, одржао седницу већа, размотрио списе предмета са решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене је неоснован.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљене АА неосновано указује да је побијаним правноснажним решењима на штету окривљене учињена повреда закона из члана 441. став 4. у вези члана 264, 265. и 266. ЗКП, а ово из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је правноснажним решењем Основног суда у Новом Саду К-63/2020 од 31.01.2020. године према окривљеној АА изречена мера безбедности обавезно психијатријско лечење на слободи, те је истим решењем окривљена на основу члана 264. став 4. ЗКП ослобођена дужности накнаде трошкова кривичног поступка и одређено да исти падају на терет буџетских средстава суда. Бранилац окривљене адвокат Арсеније Катанић је доставио дана 09.02.2024. године захтев за накнаду трошкова који је опредељен у износу од 103.500,00 динара у ком трошковнику је навео предузете радње у том поступку, а који захтев је решењем Основног суда у Новом Саду К-63/2020 од 01.11.2024. године одбијен као неоснован. Другостепено веће Основног суда у Новом Саду је одлучујући о жалби браниоца окривљене изјављеној против првостепеног решења донео решење КВ 2395/24 од 09.12.2024. године којим је жалба одбијена као неоснована.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) тог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3), као и награда вештака стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 266. ЗКП, одређено је да је награду и нужне издатке браниоца и пуномоћника оштећеног као тужиоца или приватног тужиоца дужно да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка, осим ако по одредбама тог законика награда и нужни издаци браниоца падају на терет буџетских средстава суда, те да ће се, ако је окривљеном постављен бранилац, а плаћањем награде и нужних издатака би било доведено у питање издржавање окривљеног или издржавање лица које је он обавезан да издржава, награда и нужни издаци браниоца исплатити из буџетских средстава суда.

Имајући у виду наведене одредбе Законика о кривичном поступку, као и да у конкретном случају кривични поступак према окривљеној није обустављен, нити је одбијена оптужба, односно окривљена није ослобођена од оптужбе, то нема законских услова да нужни издаци и награда браниоца окривљеног падну на терет буџетских средстава суда.

Поред тога, у предметном кривичном поступку адвокат Арсеније Катанић окривљеној АА није био постављен као бранилац по службеној дужности (у ком случају би, евентуално, награда и нужни издаци браниоца могли бити исплаћени из буџетских средстава само ако се утврди да би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он обавезан да издржава), већ изабрани бранилац по пуномоћју у списима предмета, то је у смислу члана 266. ЗКП, награду и нужне издатке дужно да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка. Ово стога јер између окривљеног и његовог браниоца као и између заступаног лица и његовог пуномоћника, постоји уговорни однос на основу којег се једна страна обавезује да пружи захтеване правне услуге, а друга страна да ове услуге плати.

Имајући у виду наведено, као и то да су решењем Основног суда у Новом Саду К-63/2020 од 01.11.2024. године, опредељени трошкови кривичног поступка који падају на терет буџетских средстава суда, то не постоји законска могућност да награда и нужни издаци изабраног браниоца окривљене АА - адвоката Арсенија Катанића, буду исплаћени из буџетских средстава суда.

Стога су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљене да су побијана правноснажна решења донета уз учињену повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Уједно Врховни суд указује да одлука Врховног касационог суда Кзз 380/2022 од 13.04.2022. године није у супротности са одлуком донетом у овом предмету, обзиром да није спорно да неурачунљива лица не могу бити обавезана на плаћање трошкова кривичног поступка по одредбама ЗКП, а што је у конкретном случају испоштовано када је окривљена ослобођена плаћања истих у смислу члана 264. став 4. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р,

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић